

TBMM
BAKILARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 10791

Tarih : 03.03.2025

- 24888

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ* tarafından Anayasa'nın 98'inci İttüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **03.03.2025.**

Nevroz Uysal ASLAN

Şırnak Milletvekili

Kamuoyunda siyasi mahpus olarak bilinen yüzlerce mahpus, tahliye tarihlerine kadar iyi halli iken ya da tahliye edilmeleri gerekirken tahliye tarihinden hemen önce İdare ve Gözlem Kurullarınca yapılan değerlendirmelerle “iyi halli” olmadıklarına karar verilmekte ve bu mahpusların infazları uzatılmaktadır. Bu mahpuslardan biri de İzmir 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde tutulan 73 yaşındaki Mehmet Sait Yıldırım'dır. 27 Şubat'ta tahliye olması gereken Yıldırım'ın infazı, “iyi halli olmadığı” gerekçesiyle 27 Aralık 2025'e ertelenmiştir. Ancak mahpus hakkında verilen bu karar incelendiğinde kararda birbiriyle çelişki “tespitlerin” yer aldığı görülmektedir. Örneğin söz konusu kararda; mahpusun “örgütsel faaliyetlerine devam ettiği” belirtilmişse de 7 yıldır tek başına özel gözetim ve denetim altında tutulan mahpusun nasıl örgütsel faaliyetlere devam ettiğine ilişkin somut herhangi bir gerekçe gösterilmemiştir.

Yine kararda “İnfaz süreci içerisindeki tutum ve davranışlarının uyumlu olduğu ve hal ve hareketleri ile iş birliğine yönelik değerlendirilmesinin infaz süreci içindeki düşünce yapısı değişmediğinden olumsuz (...)” değerlendirildiği belirtilmiştir. Kurulda mahpusa yöneltilen siyasi içerikli sorularla da bu husus desteklenmeye çalışılmıştır. Bu halıyla Anayasa'nın 25. Maddesindeki ‘Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz’ amir hükmü açıkça yok sayılmıştır. Kısaca Yıldırım'ın düşünce yapısı infaz uzatma gerekçesi yapılmış ve bu nedenle toplumla bütünleşmeye hazır olmadığı belirtilmiştir. Ancak kararda bu değerlendirmeye de aykırı olarak “Hükümlünün haklarını iyi niyetle kullandığı, toplu yaşamın gerektirdiği sorumluluklara uygun davrandığı,” tespiti yapılmıştır.

Yine söz konusu kararda “(...) yaklaşık yedi yıldır kurumda bulunduğu süre içerisinde psiko sosyal sorunlarını yardım almadan çözdüğü, hükümlünün psikolojik sorunları ile sağlıklı bir şekilde başa çıkabildiğinin değerlendirildiği,” tespiti yapılmasına rağmen psiko-sosyal servisten destek talebinde bulunmaması infaz uzatmaya gerekçe yapılmıştır.

Benzer şekilde birbirine zıt, çelişkili “tespitler” barındıran kurul kararı ile mahpusun infazı 9 ay uzatılmıştır.

Halihazırda İzmir 1 No’lu F Tipi Cezaevi’nde bulunan Yıldırım’ın cezaevinde tek başına tutulamayacağına dair sağlık raporu olmasına rağmen yaklaşık 7 yıldır tek başına tutulmaktadır. Avukatları tarafından, 2015 yılında 9 gün İmralı Ada Cezaevinde tutulmasından kaynaklı yasaya ve hukuka aykırı bir şekilde özel gözetim ve denetim altında tutulduğu belirtilen mahpusun; kalp rahatsızlığı ve boyun fitiği gibi çeşitli ciddi rahatsızlıkları da bulunmaktadır.

Cezaevinde kaldığı sürede birkaç kez anjiyo olan mahpus, çok kısa bir süre önce bulunduğu odada düşüp başını yere çarpmıştır. 73 yaşındaki hasta mahpusun tek başına tutulması bu yönüyle ciddi riskler barındırmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Tek başına tutulamayacağına dair sağlık raporu olmasına rağmen 73 yaşında olup ciddi sağlık sorunları olan Mehmet Sait Yıldırım 7 yıldır neden tek başına tutulmaktadır?
- 2- Edindiğimiz bilgilere göre; Mehmet Sait Yıldırım’ın tek başına tutulmasına yönelik Bakanlık talimatı olduğu iddia edilmektedir? Bu iddia doğru mudur?
- 3- Devletin tam egemenliğindeki bir kurumda 7 yıl boyunca tek başına tutulan bir kişinin örgütsel faaliyetlerine devam etmesinin mantıki ve hukuki bir açıklaması var mıdır? Varsa nedir?
- 4- 7 yıl boyunca özel gözetim ve denetim altında tutulan Mehmet Sait Yıldırım’ın örgütsel faaliyet içinde olduğu gerekçesiyle açılmış herhangi bir dava var mıdır? Herhangi bir soruşturma, dava ve/veya karar yok ise İdare ve Gözlem Kurulu hangi yargısal yetkiyle kişiyi özgürlüğünden alıkoyabilmektedir?
- 5- Anayasa’nın 37. maddesi; “Hiç kimse kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz. Bir kimseyi kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler

kurulamaz." demektedir. Bu haliyle İdare ve Gözlem Kurulları Anayasa'nın 37. maddesine aykırı aykırılık teşkil etmiyor mu?

- 6- Anayasa'nın 25. Maddesindeki '*Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz*' amir hükmü mahpuslar için geçerli değil midir?
- 7- Siyasi, ideolojik arka planlı değerlendirmelerde bulunarak mahpusların infazlarını uzatan İdare ve Gözlem Kurullarının kaldırılması yönünde Bakanlığınızın bir çalışması var mı?